

Nr 41 1999

Cancer, graviditet och fertilitet

Förord

Cancersjukdom som drabbar en kvinna i samband med graviditet och förlossning väcker förutom starka känslor en rad frågor. Hur påverkar behandling modern och fostret-barnet? Vilka effekter har behandlingen på framtida fertilitet? Påverkas prognosen av graviditeten?

Den snabba utvecklingen inom reproduktionsmedicinen har ökat kvinnors möjlighet att bli gravida (assisterad befruktning), vilket idag måste beaktas vid gynekologisk tumörkirurgi. Samtidigt har frågor uppkommit om hormonell manipulation i samband med infertilitetsbehandling kan utgöra en risk för cancerutveckling i reproduktionsorganen.

Arbets- och Referensgruppen för Gynekologisk Tumörkirurgi har därför känt det angeläget att ägna detta ämne en rapport.

Skriften behandlar inledningsvis olika tumörsjukdomar som kan drabba kvinnor i fertil ålder, såväl gynekologiska som andra maligniteter. I två kapitel avhandlas teratogena effekter av strålbehandling och cytostatika och i ytterligare två kapitel dess effekter på ovarialfunktionen. En omfattande genomgång av litteraturen beträffande hormonell ovarialstimulering och risken för ovarialcancer ingår också. Vidare diskuteras konservativ kirurgi vid maligna ovarialtumörer. Slutligen finns ett kapitel om sorgereaktion hos barn och ett kort avsnitt om adoption.

Stockholm maj 1999

Barbro Larson

Ordförande Tumör-ARG

Innehåll

Förord (<i>Barbro Larson</i>).....	5
Cervixcancer och dess förstadier under graviditet (<i>Elisabet Björkholm</i>)	7
Bröstcancer och graviditet (<i>Per Rosenberg</i>)	11
Icke-gynekologiska maligna sjukdomar under graviditet (<i>Carl-Gustav Mählck</i>)	13
Teratogena effekter av kemoterapi under graviditet (<i>Nina Einborn</i>)	17
Kemoterapi och effekter på gonaderna (<i>Nina Einborn</i>)	21
Hormonell ovarialstimulering för infertilitetsbehandling och ev. risk för ovarialcancer (<i>Nina Einborn</i>)	29
Teratogena och carcinogena effekter av strålning under graviditet (<i>Bengt Tholander</i>)	35
Ovarialfunktionen efter strålbehandling (<i>Bengt Tholander</i>).....	43
Konservativ handläggning vid maligna ovarialtumörer (<i>Gunnar Silfverstolpe</i>).....	47
Sorg hos barn (<i>Christina Tillberg Holmberth</i>)	51
Adoption efter genomgången cancerbehandling (<i>Per Rosenberg</i>)	55